

Latinski jezik bio je u prošlosti jezik znanosti, Crkve i jezik intelektualnih krugova i stvarao je u doba feudalizma jedinstvenu vezu među obrzovanim svijetom Evrope bez obzira na države i narodnosti. Kod mnogih je naroda kao npr. kod Hrvata, Madara i Nijemaca latinski jezik bio i službeni jezik, pa se u Hrvatskoj upotrebljavao u Saboru, uredima i školama sve do god. 1847. Latinski bio je i diplomatski jezik, pa su svi međuna-

O JEDINSTVENOM IZGOVORU LATINSKOG JEZIKA

Stjepan Babić

U današnjem svijetu jezik je postao jezik običaj i jezik izavden iz peći stavlja na napravu »kriz«. Na kriz se može razmještiti i šest većih hlyebova kruha, a da svaki ima dovoljno mjestica i zrak. Takav kriz obje-
pa se kruh mogao održati i duže vremena. (Vus, 5. 11. 69, str. 20.)

Krusni kriz

kao što pokazuje vrlo svjež primjer:

U velikoj je mjeri zanemario i semantičku stranu. Dotakao se nje samo u riječi obitelj-porodica, gas-plin, stroj, ali nije u znanost-nauka, hlyeb-kruh, izdanje-naklada, izdavač-nakladnik i dr.

U rječniku na čiju se građu Marković poziva hlyeb nema samo jedno značenje, ali Marković ne kazuje koliko kojih potvrda pripada pojedinom značenju u hrvatskoj, a koliko u srpskoj književnosti. U potrebnom hlyeb-u značenju »oblik kruha« u Hrvatskoj je i danas moguća i u nepjesničkim tekstovima

U velikoj je mjeri zanemario i semantičku stranu. Dotakao se nje samo u riječi obitelj-porodica, gas-plin, stroj, ali nije u znanost-nauka, hlyeb-kruh, izdanje-naklada, izdavač-nakladnik i dr.

U velikoj je mjeri zanemario i semantičku stranu. Dotakao se nje samo u riječi obitelj-porodica, gas-plin, stroj, ali nije u znanost-nauka, hlyeb-kruh, izdanje-naklada, izdavač-nakladnik i dr.

Izdanje i naklada npr. nisu sinonimi jer naklada znači tiraža (v. Klaić, Veliki rječnik stranih riječi s v. tiraža), a izdavač i nakladnik nisu uvijek ista osoba, kao što se npr. vidi iz 2. člana ugovora o izdavanju časopisa Jezik, sklopljenog 1964. godine: »Izdavač časopisa je Hrvatsko filološko društvo u Zagrebu, a nakladnik Školska knjižnica. Izdavač uređuje časopis i priprema rukopis za tisak. Izdavač odgovara za sadržaj rukopisa. Korektorne otkiske čitaju i ispravljaju članovi uredništva časopisa. Članove uredništva postavljaju izdavač i o tom obavješćuje nakladnika. Nakladnik obavlja tehničko uredivanje časopisa, ugovara odnose sa tiskarama, vodi upravu časopisa i vrši raspapčavanje.«

Razliku ne dokida što je obično izdavač i nakladnik ista osoba pa riječ izdavač pokriva oba značenja.

Moglo bi se govoriti još o nekim pitanjima, o supletivnosti u semantičkom gnuždu, o odnosu sinkronije i dijakronije, ali mislim da je dovoljno i ovo što je pokazalo kako su neki sudovi lingvistički utemeljeni. Kad se već nešto želi pokazati, tada to treba osvijeliti sa svih strana, a ne osvjetljivati tako da se zasjeni sve ono što ne ide u prilog jednoj tezi. Ipak, te slabosti možemo razumjeti, jer je Markovićev članak prvi noviji pokušaj da se mirno i otvoreno raspravlja o toj temi. Možemo se nadati da ćemo se u budućnosti viniti na onu lingvističku razinu kojoj težimo i koja nam je neophodna ako želimo stvoriti vrijedna djela prijevika potrecna našoj jezičnoj kulturi.

dužecé ZRAK, ali ja ni danas ne znam znači